

Kære læser - har du mulighed for at støtte os?

POV er et uafhængigt medie, der er åbent for alle og støttet af vores læsere.

Vi vil ikke lukke vores indhold inde bag en betalingsmur, men det koster selvfølgelig at lave journalistik.

Hvis du har mulighed for at støtte POV med et fast månedligt beløb, kan du hjælpe os med fortsat at udkomme.

Det kan du nemt og direkte med Visa eller Mastercard ved at klikke her:

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

☰ Menu

pov. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGBREV HVER FREDAG

Ny bog: Kulturstøtte er en god forretning for dansk økonomi

af Lauritz Korfix Schultz

Publiceret 11/06/2019 i Bøger/Kultur

BØGER // ANMELDELSE — Det går godt med dansk kultur sammenlignet med andre europæiske lande, men besparelser de senere år er et udtryk for ”skift i mentalitet” mener kunsthistoriker og museumsinspektør Merete Sanderhoff, der er aktuel med bogen *Et spørgsmål om kultur*. I en tid med stort fokus på økonomisk vækst, prioriteres kulturen ikke. Derfor falder bogen på et tørt sted.

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

som *nice-to-have*, flødeskummet på samfundskagen, hvor kernevelfærd som hospitaler, skoler og politi bliver set som velfærdsrugbrødets *need-to-have*.

Måske skyldes fraværet af kulturdebatten, dels at danskere ikke sætter kulturen højt, når man skal gøre op, hvilke politiske emner, der optager os, dels at politikere danser efter vælgernes pibe, der osrer af en blandet tobak af klima og indvandring.

“

Danmarks første kulturminister Julius Bomholdt mente, at kunsten skulle udbredes i videst muligt omfang til danskerne. I en tid præget af fortællinger om splittelse, populisme og demagogi er kunstens rolle en kerneopgave for den danske velfærdsstat

Kunsthistorikeren Merete Sanderhoffs nye bog, *Et spørgsmål om kultur*, er således et kærkomment og klogt indspark i kulturdebatten. Bogen er i dialog med andre gode stemmer, der har analyseret årsagerne til den manglende kulturdebat. Sanderhoff henviser til Casper Hvenegaard Rasmussens artikel *Der er ingen stemmer i kulturpolitik*, der også handler om, at kultur ikke er prioriteret i samfundsdebatten. Også RUC-professoren Lasse Horne Kjældgaard har grundigt og klogt efterlyst samtale mellem kunstnere og politikere i

sin bog *Meningen med velfærdsstaten*. Kjældgaards velunderbyggede tese er, at politikere rent faktisk lyttede til kunstnere i velfærdsstatens guldalder i 1960'erne. Selvom der altså er litteratur på området, mangler vi ifølge Sanderhoff ”en bred, offentlig debat om, hvad det egentlig er, der sker lige nu på kulturområdet”.

Også Danmarks første kulturminister Julius Bomholdt mente, at kunsten skulle udbredes i videst muligt omfang til danskerne. I en tid præget af fortællinger om splittelse, populisme og demagogi er kunstens rolle en kerneopgave for den danske velfærdsstat. Men hvordan hænger det sammen med toprocentsbesparelser, der skyldes omprioriteringsbidraget, der får kulturens betingelser til at ligne et femårigt barns sårede knæ?

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

på, hvordan forskellige politikere og kunstnere ser på kulturens rolle i det danske samfund. *Et spørgsmål om kultur* behandler således den offentligt støttede kultur. Sanderhoff træffer en god beslutning ved først at definere kulturbegrebet og diskutere, om armslængdeprincippet fortsat er gældende (blandt andet efter VLAK-regeringen og Dansk Folkepartis slagting af DR). Det fremgår også af de 42 interviews i bogen, at mange mener, at visse politikere ikke overholder armslængdeprincippet. Ingen nævnt, ingen glemt.

“

Det fremadrettede og visionære er et klogt træk, men Sanderhoff og flere af bogens interviewede betoner også vigtigheden af den fælles kulturelle hukommelse, der er vigtig for danske borgere.

Sanderhoff forklarer, at det i alt for høj grad har handlet om, hvad vi har råd til af kultur frem for at fokusere på, hvad vi gerne vil med kulturen. Det fremadrettede og visionære er et klogt træk, men Sanderhoff og flere af bogens interviewede betoner også vigtigheden af den fælles kulturelle hukommelse, der er vigtig for danske borgere.

Bogens indledende kapitler giver tydelige holdninger til kende fra Sanderhoffs side. Det er for dårligt, at kulturpolitikken ikke fylder, men Sanderhoff er ikke selvfyldt. Hun gør nemlig selv opmærksom på, at man i hendes egen branche har svigtet i forhold til at ”gå aktivt ind i en

åben debat om kulturens relevans i samfundet.” Det manglende opråb fra museernes side efterspørges også af flere af bogens interviewede politikere, der direkte siger, at kritik af besparelser vil få indflydelse på, hvordan kulturkronerne tildeles.

Bogens mange interviews

Sanderhoff argumenterer forbilledligt i bogens begyndelse for, hvorfor hun har valgt fem spørgsmål, som alle hendes 42 interviewpersoner skal spørges om. Det giver bogen en klar struktur, men gør også flere steder svarene ganske kedelige og kommer til at mangle, hvad Sanderhoff selv er bevidst om: kritiske, journalistiske spørgsmål.

Ellemann Jensen, Peter Rindal, Gitte Ørskou, Peter Rindal, Peter Rindal, Peter Rindal

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker.
[Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

“

Kulturen er ikke bare flødeskum, man topper samfundskagen med, når man har opnået økonomisk rigdom. Kulturen er ifølge Sanderhoff selve essensen i at have ”et oplyst, dannet og velstående samfund.”

Men mange steder skitseres også interessante bud på, hvad kulturens rolle skal være i fremtiden. Duoen Den Sorte Skole har gode perspektiver, og kunsthistorikeren Gitte Ørskou fremhæver interessant, at det ikke kun er Peter Rindal, (der var uhæmmet kritiker af kunststøtte i debatten i 1960’erne) men også politikere i dag, der er smagsdommere og ”*bannerførere for en frugtesløs snak om kunstnerisk provokation og skatteydernes penge*”, som hun formulerer det med hentydning til socialdemokraten Dan Jørgensen, der flippede skråt over, at Københavns Kommune havde brugt penge på kunst af Jakob Jakobsen. I samme ombæring brugte Jakob Ellemann Jensen fra Venstre argumentet, at kernevelværd var langt vigtigere end disse klatmalerier.

Men kulturen er ikke bare flødeskum, man topper samfundskagen med, når man har opnået økonomisk rigdom. Kulturen er ifølge Sanderhoff selve essensen i at have ”*et oplyst, dannet og velstående samfund*.”. Og det giver klogt nok heller ikke mening at anskue kunsten som flødeskum, for så vil folk til enhver tid pege på, at

kernevelværd som hospitaler og børnehaver er vigtigere at prioritere økonomisk.

“

Faktisk beviser Sanderhoff interessant, ved at referere til opgørelser, at kunsten er en god forretning for dansk økonomi, hvis man endelig vil gå med på præmissen om, at kunsten skal gøres op i kroner og øre

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

Men faktisk beviser Sanderhoff interessant, ved at referere til opgørelser, at kunsten er en god forretning for dansk økonomi, hvis man endelig vil gå med på præmissen om, at kunsten skal gøres op i kroner og øre (dertil er ikke indregnet, hvad dannelse og mening i livet på grund af kunsten er værd). Det mener også Kasper Holten, da han i et af bogens interviews peger på, at kunst sagtens kan tjene penge, og at det kan være godt at se det kommercielle potentiale i kunsten. Det er ikke enten-eller: kunst for kunstens skyld eller kunst, der udelukkende kan operere på markedsbetingelser.

De ensrettede spørgsmål får også flere steder den konsekvens, at der til den store guldmedalje bliver tændt op under klichebålet. De interviewede får sagt meget uden ikke rigtig at sige noget: kunsten skal gribe folk om hjertet, den skal have en vigtig plads i vores samfund, kulturen skal have plads, kunsten er det, vi ikke forstår, men prøver at forstå. Alt sammen ytringer, der er sjove at lave ikke-testen på.

“

Orienterer man sig i kulturelle spørgsmål i dagspressen er flere af de udtalelser, der fremkommer i interviewene, ganske forudsigelige anført af management-lingoets hersker, Maria Rørbye Rønn.

Orienterer man sig i kulturelle spørgsmål i dagspressen er flere af de udtalelser, der fremkommer i interviewene, ganske forudsigelige anført af management-lingoets hersker, Maria Rørbye Rønn. Hun vil eksempelvis være med til at sikre ”*mangfoldighed*” og der spiller DR ”*en væsentlig rolle*” der både skal ”*oplyse folk og understøtte demokratiet*”.

Rønns frygt for at træde nogen over tæerne, og den lange række af interviews med kulturpersonligheder i øvrigt, får almindelige danskere til at glimre ved deres fravær i bogen. Det er paradoksalt, at flere af kulturpersonlighederne taler om, at der ikke må opstå en kløft mellem en elite og den brede befolkning i forhold til kulturen, når man ser på, hvem Sanderhoff har valgt at interviewe til bogen. Ikke én almindelig borger med et gennemsnitligt eller distanceret forhold til kulturen

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker.
[Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

har helt rigtigt anderledes konnotationer end investering. Det kunne have givet andre svar på spørgsmålet om, hvorfor befolkningen er fint tilfredse med, at kulturen nedprioriteres til fordel for kernevelfærden, fremfor at tænke modtageren som den kulturinteresserede læser, der allerede i forvejen synes, at grønthøsteren skal hen, hvor peberet gror.

Sanderhoff gør dog klogt i at lade mange komme til orde i samme værk, der med de 42 interviews tager sig tid. På den måde bliver de ikke afbrudt, hvad der ellers kendetegner mange offentlige debatter. Om de så lytter mere til hinanden efter denne bog, må tiden vise.

Merete Sanderhoff – Et spørgsmål om kultur
Gads forlag. 276 sider. 249,95 kr.
Er udkommet.

Foto: Gads forlag

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

LAURITZ KORFIX SCHULTZ

SENESTE ARTIKLER

Lauritz Korfix Schultz, født 1989. Er cand.mag. i dansk og historie og arbejder som gymnasielærer og freelancejournalist. Kan du lide hvad du læser? Så støt Lauritz' skrivekløe på Mobile Pay 60691117.

S T Ø T P O V

POV har ikke nogen betalingsmur, men vi har brug for støtte fra vores læsere.

Støt POV som abonnent

Har du mulighed for at støtte POV med et fast månedligt beløb på 25, 50, eller 100 kr., kan du gøre det direkte med Visa eller Mastercard.

Det er nemt og hurtigt, og aftalen kan opsiges med øjeblikkelig virkning

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker.
[Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

50 kr.

100 kr.

Støt POV med MobilePay

Du kan også støtte POV's journalistik med en flad tyver (eller mere) via MobilePay 64023 - eller ved at klikke på logoet:

P O V W E E K E N D

Modtag ugebrevet POV WEEKEND. Udsendes hver fredag morgen og samler en række aktuelle eller tema-baserede essays, analyser og kommentarer.

Emailadresse